

Handläggare: Nina Ström
Telefon: 08-508 25 014

Till
Socialnämnden

Rapport över härbärgesutnyttjandet under 2010

(1 bilaga)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att godkänna rapporten.
2. Socialnämnden beslutar att överlämna rapporten till stadsdelsnämnderna.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Staden har under årets alla nätter levt upp till tak-över-huvudet-garantin, dvs. alla hemlösa stockholmare som själva inte har kunnat ordna nattlogi har erbjudits det. Antalet akut hemlösa har minskat något, men förvaltningen anser att fler åtgärder måste till för att uppnå målet om en halverad hemlöshet t.o.m. 2013.

Hemlöshetsjouren, som nu övergår i reguljär drift, är ett exempel på arbete som förvaltningen bedömer har stor betydelse för att kunna minska hemlösheten ytterligare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid förvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor.

Bakgrund

Stadens akutboenden och härbärgen har alltsedan 2000 rapporterat in uppgifter om beläggning m.m. till förvaltningen. Detta görs för att förvaltningen ska kunna följa upp att staden lever upp till tak-över-huvudet-garantin. Sedan starten 2000 har förvaltningen tagit fram årsrapporter.

Sammanfattning av rapporten

Staden har under årets alla nätter levt upp till tak-över-huvudet-garantin, dvs. alla hemlösa stockholmare som själva inte har kunnat ordna nattlogi har erbjudits det. Ett krav är att personerna inte är hotfulla och våldsamma. För att kunna leva upp till garantin har staden sex akutboenden och härbärgen till sitt förfogande.

Grimman (män och par) och Hvilan (kvinnor) är stadens egna akutboenden. Stadsmissionens akutboende Bostället (män och kvinnor separerat) och Frälsningsarméns härbärge (män) med visst ekonomiskt stöd från staden. H-huset på Skarpnäcksgården (män) och Planeringshemmet Hammarbybacken (män och kvinnor) som drivs på entreprenad för stadens räkning.

Totalt fanns det vid årets slut 171 ordinarie platser, varav 129 var för män, 34 för kvinnor och 8 för par. När parplatserna på Grimman inte används av par kan de användas av män. Utöver ordinarie platser fanns totalt 36 extraplatser, varav 33 för män och 3 för kvinnor. Totalt fanns 207 platser.

Totalt under året har 62 415 platser (räknat på ordinarie platser) funnits tillhanda. Av dessa har 62 829 utnyttjats, vilket ger en beläggning på knappt 101 %. Det var trots detta inga problem för staden att leva upp till tak-över-huvudet-garantin, då extraplatserna kunde användas vid toppar.

Under 2010 har hemlöshetsjouren fortsatt att arbeta för att minska antalet direktintag, dvs. de som kom till ett akutboende utan att ha kontaktat socialtjänsten innan. Vid starten av projektet i november 2008 var antalet direktintag 1 207 under en månad. Redan under vintern 2009 hade antalet minskats till hälften, vilket var ett av projektets mål. Under 2010 stabiliserades det låga antalet till 4-500 biståndsbeslut per månad. I och med att ett biståndsbeslut tas i samtliga fall har alla blivit länkade till ordinarie socialtjänst. På så sätt har en individuell planering kunnat påbörjas eller startas om.

Antalet unika individer under året var 1 920, varav 362 var kvinnor (18 %). Vid en jämförelse med åren 2003-2009 var antalet individer 2010 det lägsta antal som hittills uppnåtts i detta sammanhang.

Hemlösa tillhörande Stockholms stad stod för 96 % av nätterna. Stadens andel har minskat något de senaste åren.

Andelen unga vuxna upp till 25 år, som bor på akutboenden ökade något, från 4,5 % år 2009 till 4,9 % år 2010. År 2010 var det 94 personer i denna grupp.

Andelen äldre från 65 år som bor på akutboende ökade något, från 4,2 % år 2009 till 4,6 % år 2010. År 2010 var det 89 personer i denna grupp.

Antalet individer som var långliggare under året var 629 och stod för 33 % av samtliga individer (dvs. 1 920). Antalet år 2009 var 644 individer, också 33 % andel. Som långliggare räknas en person om han eller hon har bott mer än 14 dagar i sträck på ett akutboende.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Tak-över-huvudet-garantin har kunnat efterlevas fullt ut 2010. Nämnden har ett mål att halvera den akuta hemlösheten under tiden 2008-2013. Akut hemlös räknas man som om man bor på akutboende eller sover ute. I årets rapport syns en liten minskning (drygt 30 personer) från förra året av antalet individer som någon natt bott på akutboende. 1 920 personer år 2010 är det lägsta antalet individer hittills sedan rapporterna började år 2000. Beläggningen på akutboende har minskat från 102 % år 2009 till 101 % år 2010.

Förvaltningen anser att det är glädjande att antalet akut hemlösa minskar. I den räkning av hemlösa som genomfördes i april 2010 framkom dock att den akuta hemlösheten var ungefär densamma 2010 som 2008, dvs. cirka 400 personer. Den här presenterade rapporten och räkningen av hemlösa skiljer sig åt på flera sätt. Denna rapport mäter hela året på samtliga akutboenden. Räkningen av hemlösa tar med samtliga hemlösa under ett dygn. De flesta av de 1 920 personerna bor endast korta tider på akutboendena, så som ett akutboende är tänkt att fungera. Av de 1 920 personerna var 629 personer långliggare, dvs. de hade bott mer än 14 dagar i sträck en månad. 160 av långliggarna har bott längre än tre månader på akutboende.

Hemlöshetsjouren har sedan 2008 arbetat intensivt med att aktualisera de hemlösa som kommer på direktintag hos den ordinarie socialtjänsten. Detta har lett till att samtliga personer har fått ett biståndsbeslut som innebär att en individuell planering påbörjas eller startas på nytt. För många har detta lett till att de kommit vidare till ett mer långsiktigt boende. Hemlöshetsjouren avslutades som projekt i början av hösten 2010 och fortsätter i permanent form från 2011. Förvaltningen anser att det arbete som hemlöshetsjouren gör är av stor vikt för att kunna minska

den akuta hemlösheten. I nästa steg handlar det om det arbete som görs på stadsdelsförvaltningar och på Enheten för hemlösa.

Trots flera uppgifter i rapporten som visar på en liten men positiv utveckling, anser förvaltningen att mer behöver göras för att kunna nå målet att halvera den akuta hemlösheten. Ytterligare tre år t o m 2013 har staden på sig för att nå det uppsatta målet, dvs. få ner antalet akut hemlösa till cirka 200 personer. Det handlar dels om att få fler akut hemlösa vidare till andra mer långsiktiga boenden, dels att förebygga att fler nya tillkommer. Det förebyggande arbetet är av stor vikt. Nämnden driver två projekt som riktar sig till unga vuxna hemlösa och unga vuxna i riskzon att bli hemlösa. Dessa projekt är ett sätt att arbeta mer aktivt med de nytillkommande unga hemlösa. Andelen unga vuxna på akutboende har dock inte förändrats nämnvärt mellan år 2009 och 2010. Det är ofta ett långsiktigt arbete som måste göras när människor har komplexa problem. Under 2010 har projektet "Bostad först" startats som ytterligare ett sätt att hitta långsiktiga boendelösningar.

Bakom siffrorna i rapporten finns uppgifter från akutboendena att en ny grupp personer utan missbruk och utan större psykiatriska problem tillkommit. En del kommer vidare snabbt men inte alla. Dessa individer behöver en annan slags hjälp och borde inte alls bo på akutboende. Den bedömning personalen gör i de flesta fall är att dessa personer mycket väl kan klara ett eget självständigt boende.

Akutboendena rapporterar också att fler personer har svår psykiatrisk problematik. Den samordnade verksamheten mellan somatik, psykiatri, beroendevård och socialtjänst på Pelarbacken kan underlätta arbetet med denna grupp klienter. Vidare har de flesta stadsdelsförvaltningar motsvarande samarbete med landstinget för att kunna ge ett mer samordnat stöd.

De äldre hemlösa över 65 år är en annan grupp som uppmärksammas de senaste åren. Förvaltningen avser att ta initiativ till en utvecklad samverkan med äldreförvaltningen samt de stadsdelsförvaltningar som haft flest äldre på akutboenden under 2010.

Bilagor

"Rapport över härbärgesutnyttjandet under 2010" daterad 2011-01-11